МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

09.11.2026 **м. Київ** № 1896

Про затвердження Програми предметного тесту з психології та соціології єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК 6, НРК 7

Відповідно до частини десятої статті 44 та частини другої статті 45 Закону України «Про вищу освіту», пункту 2 розділу IV Порядку організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2023 року № 418, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2023 року за № 747/39803 (зі змінами), підпункту 1 пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2025 року № 722 «Про утворення робочої групи з питань методичного, організаційного та аналітичного забезпечення єдиного фахового вступного випробування з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти» (зі змінами), на підставі рішення підгрупи з психології та соціології робочої групи з питань методичного, організаційного та аналітичного забезпечення єдиного фахового вступного випробування від 22 жовтня 2026 року (протокол № 3), з метою забезпечення організації і проведення єдиного фахового вступного випробування

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Програму предметного тесту з психології та соціології єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК 6, НРК 7, що додається.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2022 року № 156 «Про затвердження Програми предметного тесту з психології та соціології єдиного фахового вступного випробування».

3. Директорату вищої освіти та освіти дорослих (Шаров Олег) забезпечити розміщення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

4. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко Інна) зробити відповідну відмітку у справах архіву.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Трофименка Миколу.

Міністр **Андрій БУТЕНКО**

Продовження додатка
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
09.11.2026 № 1896

ПРОГРАМА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ З ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ ЄДИНОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА НА ОСНОВІ НРК 6, НРК7

УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

Найменування розділу	Питома вага розділу, %
1. Основи психології та соціології	**14-16**
2. Історія і теорія психології та соціології	**14-16**
3. Методи психології та соціології	**19-21**
4. Прикладні аспекти психології та соціології	**29-31**
5. Психологічні та соціологічні виміри суспільства	**19-21**

Когнітивні рівні охоплення:
Рівень A. «Знання».
Рівень B. «Розуміння».
Рівень C. «Застосування».
Рівень D. «Аналіз»/«Оцінка».

Продовження додатка

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ПРЕДМЕТНОГО ТЕСТУ

№ з/п	Найменування розділу/теми та її зміст	Питома вага, %	Когнітивний рівень
1	2	3	4
1	**ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ**	**14-16**	
1.1	**Психологія та соціологія у структурі сучасних наук**		
1.1.1	Об’єкт, предмет психології. Психіка як об’єкт психології. Психічні явища як предмет психології.	0,8-1,2	В
1.1.2	Об’єкт, предмет соціології. Суспільство як об’єкт соціології. Соціальна взаємодія як предмет соціології.	0,8-1,2	В
1.1.3	Функції соціології: теоретико-пізнавальні та практично-орієнтовані.	0,8-1,2	В
1.1.4	Трансформація уявлень про предмет психології. Історичне формування предмета психології: від вчення про душу до науки про психіку.	0,8-1,2	В
1.1.5	Трансформація уявлень про предмет соціології: від вивчення суспільства в людині до дослідження людини в суспільстві.	0,8-1,2	В
1.1.6	Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.	0,8-1,2	В
1.1.7	Рівні соціологічного знання: загальносоціологічні теорії (макросоціологія та мікросоціологія), спеціальні та галузеві соціологічні теорії (теорії середнього рівня), знання, здобуте за допомогою емпіричних досліджень.	0,8-1,2	В
1.2.	**Основні категорії психології та соціології**		
1.2.1.	Поняття «психіка» та її сутність. Функції психіки: відображальна, регулятивна.	0,8-1,2	В
1.2.2.	Співвідношення понять «соціальне» і «суспільне».	0,8-1,2	В
1.2.3.	Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість» та «індивідуальність».	0,8-1,2	В
1.2.4.	Біологічні передумови, соціальні умови та чинники психічного розвитку особистості.	0,8-1,2	В
1.2.5	Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості.	1-2	В

Продовження додатка

1	2	3	4
1.2.6.	Цінності та ціннісні орієнтації особистості. «Життєві стратегії».	1-2	С
1.2.7	Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.	0,8-1,2	С
2	**ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ**	**14-16**	
2.1	**Соціологічна та психологічна думка XIX ст.**		
2.1.1	Позитивізм Огюста Конта. Концепція співвідношення суспільства та індивіда.	0,8-1,2	В
2.1.2	Психологія натовпу Гюстава Лебона. Класифікація натовпів, характеристики натовпу.	0,8-1,2	В
2.1.3	Теорія наслідування Габріеля Тарда. Психологічний механізм наслідування як ключ до пояснення соціальної поведінки.	0,8-1,2	В
2.1.4	Органіцизм та еволюціонізм у теорії Герберта Спенсера.	0,8-1,2	В
2.2	**Соціологічна та психологічна думка кінця XIX – початку XX ст.**		
2.2.1	Інтеракціонізм. Теорія «дзеркального Я» Чарльза Хортона Кулі. Символічний інтеракціонізм Джорджа Герберта Міда. Аналіз динаміки «Я»: «I» / та «me».	0,8-1,2	В
2.2.2	Психоаналітична теорія Зигмунда Фройда. Вчення про сексуальність: лібідо, сублімація, витіснення. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Соціологічні аспекти психоаналізу.	0,8-1,2	С
2.2.3	Індивідуальна психологія Альфреда Адлера. Комплекс меншовартості.	0,8-1,2	В
2.2.4	Аналітична психологія Карла Густава Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.	0,8-1,2	В
2.2.5	Розуміюча соціологія Макса Вебера. Теорія соціальної дії. Типи соціальної дії. Типи легітимного панування.	0,8-1,2	В
2.2.6	Еміль Дюркгайм про суспільні норми і цінності. Поняття аномії. Проблема розрізнення нормальних і патологічних явищ. Типи самогубств.	0,8-1,2	В
2.2.7	Чиказька школа в соціології (теорія соціальної еволюції Р. Парка; дослідження міста; ситуаційний аналіз У. Томаса).	0,8-1,2	В
2.3	**Психологічна та соціологічна думка другої половини XX − початку XXI ст.**		

Продовження додатка

1	2	3	4
2.3.1	Дж. Морено: соціометрична революція, психодрама. Неофройдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже.	1,5-2,5	В
2.3.2	Специфіка структурно-функціональної теорії Т. Парсонса та Р. Мертона. Соціальний конструктивізм П. Бергера та Т. Лукмана. Драматургічна соціологія І. Гофмана. Постструктуралізм в соціології П. Бурдьє (Бурдьо). Теорія структурації Е. Гіденса. Соціологія соціальних змін П. Штомпки.	1,5-2,5	В
3	**МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ**	**19-21**	
3.1	**Планування та забезпечення якості дослідження**		
3.1.1	Наукові дослідження: різновиди (теоретичні та емпіричні; фундаментальні та прикладні; розвідувальні, описові та аналітичні; польові та лабораторні), проблема, мета, завдання, об’єкт, предмет.	0,8-1,2	В
3.1.2	Програма дослідження: структура документа, основні пункти, етапи дослідження. Тлумачення, концептуалізація, операціоналізація основних понять дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.	1,5-2,5	В
3.1.3	Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.	1,5-2,5	С
3.1.4	Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність. Типи валідності (змістовна, критеріальна, конструктна), валідизація. Забезпечення надійності.	0,8-1,2	В
3.2	**Методи збору інформації**		
3.2.1	Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача	0,8-1,2	В
3.2.2	Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний), планування, внутрішня і зовнішня валідність.	0,8-1,2	В
3.2.3	Методи опитування: анкетування, інтерв’ювання. Анкетування (поштові, пресові, онлайнові, експертні, індивідуальні,	1,5-2,5	С

Продовження додатка

1	2	3	4
	групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та різних питань. Формулювання питань і відповідей в анкеті). Інтерв'ювання (фокус-групові, глибинні, неформалізовані: історія життя, біографія, усна історія).		
3.2.4	Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.	0,8-1,2	B
3.2.5	Соціометрія: особливості застосування та інструментарію (анкета, шкали), соціометричні індекси, матриці та соціограми.	0,8-1,2	C
3.2.6	Аналіз документів. Контент-аналіз.	0,8-1,2	B
3.3	**Методи аналізу емпіричних даних**		
3.3.1	Вимірювання (за С. Стівенсом): визначення, види, рівні, шкали (номінальні, порядкові, метричні).	0,8-1,2	C
3.3.2	Описова статистика. Міри центральної тенденції та міри варіації для шкал різних типів. Точкове та інтервальне оцінювання. Довірчий інтервал.	2,5-3,5	D
3.3.3	Аналіз статистичного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції. Методи перевірки статистичних гіпотез.	1,5-2,5	D
3.3.4	Лінійна регресія (парна та багатовимірна).	0,8-1,2	B
4	**ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ**	**29-31**	
4.1	**Особистість як об'єкт та суб'єкт соціальних відносин**		
4.1.1	Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації.	2,5-3,5	B
4.1.2	Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки: поведінка, що не є схвалюваною іншими, що осуджується іншими, морально негативні прояви і вчинки, делінквентна поведінка, злочинна поведінка, деструктивна поведінка. Соціальні та психологічні чинники девіантної	3,5-4,5	B

Продовження додатка

1	2	3	4
	поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.		
4.1.3	Соціальні статуси: поняття та види. Соціальні ролі: поняття та види.	1,5-2,5	В
4.1.4	Стать і гендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Гендерна ідентичність. Кризи гендерної ідентичності. Гендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Гендерна нерівність.	2,5-3,5	С
4.2	**Особистість у життєвому та професійному просторі**		
4.2.1	Гра, навчання, праця як види діяльності. Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне вигорання. Поняття професійних криз.	2,5-3,5	С
4.2.2	Спілкування як соціально-психологічний феномен. Спілкування як обмін інформацією (комунікативна сторона спілкування). Комунікатор, реципієнт, канал передавання інформації. Комунікативні бар'єри. Спілкування як сприймання, розуміння та оцінювання партнерів спілкування (перцептивна сторона спілкування). Механізми міжособистісного сприймання: ідентифікація, соціальна рефлексія, стереотипізація. Каузальна атрибуція. Атитюд як соціальна установка. Спілкування як взаємодія (інтерактивна сторона спілкування).	3,5-4,5	С
4.2.3	Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Рольові конфлікти (гендерно-рольовий конфлікт, конфлікт між сімейними і професійними ролями). Стилі поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення,	3,5-4,5	С

Продовження додатка

1	2	3	4
	компроміс, співпраця, пристосування). Запобігання (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) конфліктів у різних сферах життєдіяльності.		
4.2.4	Соціальна організація як формальна група: характеристики, структура, функції організації. Управління. Управлінська діяльність. Лідерство та керівництво. Типологія лідерства. Стилі керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.	2,5-3,5	B
4.2.5	Характеристика і актуальні проблеми сучасної сім'ї (нестабільність шлюбу, знижування народжуваності, матеріальне неблагополуччя). Функції сім'ї (репродуктивна, економічна, виховна, господарсько-побутова, комунікативна, дозвіллєва, сексуальна, рекреативна, психологічного захисту). Види сім'ї: нуклеарна та розширена сім'я; патріархальна, матріархальна, егалітарна сім'я; моногамна та полігамна сім'ї. Шлюб і шлюбні стосунки. Сімейні кризи.	3,5-4,5	B
5	**ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІОЛОГІЧНІ ВИМІРИ СУСПІЛЬСТВА**	**19-21**	
5.1	**Група як структурний елемент суспільства**		
5.1.1	Поняття та основні ознаки соціальної групи. Класифікації соціальних груп. Поняття великої соціальної групи. Класифікація великих соціальних груп (соціально-класові, соціально-демографічні, соціально-етнічні, соціально-професійні та соціально-територіальні). Натовп як велика стихійна група. Основні характеристики та типологія натовпу, соціально-психологічні особливості окремих його різновидів. Етнічні групи. Форми існування етносів та основні етнічні процеси. Поняття етнічної ідентичності та свідомості.	5-7	B
5.1.2	Поняття малої групи. Класифікація малих соціальних груп (первинні /вторинні; формальні / неформальні; референтні / групи членства; квазігрупи). Структура малої групи.	3,5-4,5	C

Продовження додатка

1	2	3	4
	Динамічні процеси в малій групі. Соціально-психологічний клімат групи. Конформізм, конформна поведінка і конформність. Згуртованість.		
5.2	**Соціальні та психологічні характеристики й форми організації суспільних процесів і явищ**		
5.2.1	Суспільна свідомість. Масова свідомість. Групова свідомість. Індивідуальна свідомість. Механізми соціально-психологічного впливу (наслідування, навіювання, переконання, зараження, чутки, мода).	1,5-2,5	B
5.2.2	Поняття соціального інституту. Основні функції та характерні ознаки. Види соціальних інститутів.	2,5-3,5	B
5.2.3	Соціальна стратифікація та соціальні нерівності. Основні критерії соціальної стратифікації. Види нерівності (економічна, політична, правова, культурна, цифрова тощо).	1,5-2,5	B
5.2.4	Соціальна мобільність: поняття, типи, механізми, соціальні та психологічні чинники. Міграція як вид просторової мобільності: сутність, соціальні та психологічні характеристики.	2,5-3,5	C

Генеральний директор директорату
вищої освіти та освіти дорослих **Олег ШАРОВ**